

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONERI PËR MBROJTJEN NGA DISKRIMINIMI

Nr. _____ prot.

Tiranë, më ____/____/2021

V E N D I M

Nr. 34, datë 23/02/2021

Mbështetur në nenin 32, pika 1, gërma a), të ligjit nr. 10 221, datë 04.02.2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi mori në shqyrtim ankesën nr. 72, datë 13.07.2020, e një grupi personash, përkatësisht znj. L. Z., z. D. A., z. I. Sh., z. F. Sh., znj. V. Sh., z. R. Sh., znj. S. Sh. dhe z. M. H., ku pretendohet diskriminim për shkak të “racës” dhe “gjendjes ekonomike”, nga ana e Policisë Bashkiake Tiranë.

Në përfundim të shqyrtimit të ankesës, Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi¹,

K O N S T A T O I:

I. Parashtrimi i fakteve sipas subjektit ankues.

Sipas shpjegimeve të dhëna në ankesë rezulton se grupi i ankuesve i përkasin komunitetit rom, që jetojnë në Yzberisht. Ata janë të papunë dhe fitojnë jetesën duke mbledhur materiale të riciklueshme. Ankuesit shprehen se në datën 15 qershor 2020, në Bulvardin e Ri të Kasharit, Policia Bashkiake ndërmori një aksion për sekuestrimin e materialeve të riciklueshme, që ata kishin mbledhur për t'i shitur. Ankuesit pretendojnë se materialet e riciklueshme u sekuestruan pa asnjë procesverbal, si dhe veç tyre Policia Bashkiake u bllokoi edhe karrocet dhe biçikletat, me anë të së cilave, ata transportonin thasët me materialet e riciklueshme. Për sa më sipër, ankuesit pretendojnë se Bashkia Tiranë nuk u ka mundësuar ndonjë punë tjetër dhe mbledhja e materialeve të riciklueshme është e vetmja mënyrë jetese, që ata kanë dhe një gjë të tillë ata mundohen ta kryejnë me kujdes dhe pa ndotur ambientin përreth kontenierëve të mbetjeve. Ata shprehen se disa javë më parë, njëri prej personave që merret me mbledhje materialesh të riciklueshme është dhunuar nga ana e Policisë Bashkiake. Ankuesit kërkojnë që të ndalen aksione të tilla nga ana e Policisë Bashkiake, si dhe kërkojnë kthimin e karrocave dhe biçikletave të konfiskuara gjatë aksionit të datës 15 qershor 2020.

¹ Në vijim do t'i referohemi me shkurtesën KMD.

II. Ndjekja e procedurës për shqyrtimin e ankesës nga Komisioneri.

Në datën 18.11.2020, kanë hyrë në fuqi ndryshimet ligjore, të miratuara me ligjin nr. 124/2020 “Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr. 10221, datë 04.02.2020 “Për mbrojtjen nga diskriminimi”². Meqënëse çështja objekt i këtij shqyrtimi administrativ është paraqitur përpara hyrjes në fuqi të ligjit nr. 124/2020, atëherë Komisioneri vlerëson se çështja duhet të shqyrtohet sipas parashikimeve të ligjit nr. 10221/2010 “Për mbrojtjen nga diskriminimi”, të pandryshuar.

Komisioneri mori në shqyrtim ankesën bazuar në kompetencën e parashikuar nga neni 32, pika 1, gërma “c”, të ligjit nr. 10221/2010 “Për mbrojtjen nga diskriminimi”³, që i jep të drejtën për të hetuar dhe shqyrtuar shkeljet që i bëhen zbatimit dhe respektimit të parimit të barazisë, sipas parashikimeve të këtij ligji.

Ligji nr.10 221/2010 “Për mbrojtjen nga diskriminimi”, rregullon zbatimin dhe respektimin e parimit të barazisë, bazuar në një listë jo shteruese shkaqesh, por në mënyrë të shprehur neni 1, i ligjit parashikon mbrojtjen nga diskriminimi për shkak të aftësisë së kufizuar, duke përcaktuar se: “Ky ligj rregullon zbatimin dhe respektimin e parimit të barazisë në lidhje me gjininë, racën, ngjyrën, etninë, gjuhën, identitetin gjinor, orientimin seksual, bindjet politike, fetare ose filozofike, gjendjen ekonomike, arsimore ose shoqërore, shtatzëninë, përkatësinë prindërore, përgjegjësinë prindërore, moshën, gjendjen familjare ose martesore, gjendjen civile, vendbanimin, gjendjen shëndetësore, predispozicione gjenetike, aftësinë e kufizuar, përkatësinë në një grup të veçantë, ose me çdo shkak tjetër.”

Neni 3, i Ligjit nr.10 221/2010 “Për mbrojtjen nga diskriminimi”, ndalon çdo dallim, përjashtim, kufizim apo preferencë, bazuar në cilindo shkak të mbrojtur nga neni 1, që ka si qëllim apo pasojë pengesën apo bërjen e pamundur të ushtrimit në të njëjtën mënyrë me të tjerët, të të drejtave e lirive themelore të njohura me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë, me aktet ndërkombëtare të ratifikuara nga Republika e Shqipërisë, si dhe me ligjet në fuqi. Ndërsa, në Kreun II, të ligjit parashikohet mbrojtje e posaçme nga diskriminimi në fushën e të mirave dhe shërbimeve. Ky ligj në nenin 20, pikat 1 dhe 2, të tij parashikon se: “1. Personi fizik ose juridik që ofron të mira apo shërbime për publikun, me pagesë ose jo, ndalohet të diskriminojë një person tjetër, i cili kërkon t’i arrijë ose t’i përdorë ato: a) duke refuzuar t’i japë një personi apo grupi personash të mira apo shërbime për shkaqet e përmendura në nenin 1 të këtij ligji; b) duke refuzuar t’i ofrojë një personi të mira apo shërbime në mënyrë të ngjashme, ose me cilësi të ngjashme, ose në kushte të ngjashme me ato në të cilat këto të mira apo shërbime i ofrohen publikut në përgjithësi. 2. Pika 1 e këtij neni zbatohet veçanërisht për: a) mundësi për të hyrë në një vend ku publiku lejohet të hyjë ose për të përdorur një vend, i cili lejohet për t’u përdorur nga publiku; b) mundësi për të marrë ose për të përfutur nga të mirat apo shërbimet që kanë të bëjnë me shëndetin... etj.”

² Ligji nr.124/2020 “Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr. 10221, datë 04.02.2020 “Për mbrojtjen nga diskriminimi”, është botuar në Fletoren Zyrtare Nr.191, datë 03.11.2020.

³ Në vijim do t’i referohemi me shkurtesën LMD.

Mbrojtja nga diskriminimi, sipas nenit 7, të LMD-së, garantohet ndaj çdo veprimi apo mosveprim të autoriteteve publike ose personave fizikë a juridikë që marrin pjesë në jetën dhe sektorët publikë apo privatë, që krijojnë baza për mohimin e barazisë ndaj një personi apo grupi personash, ose që i ekspozon ata ndaj një trajtimi të padrejtë dhe jo të barabartë, kur ata ndodhen në rrethana të njëjta apo të ngjashme, në krahasim me persona të tjerë apo grupe personash.

Hapat proceduriale të ndjekur nga strukturat përkatëse të Komisionerit për Mbrojtjen nga Diskriminimi, paraqiten si më poshtë vijojnë:

- A.** Pas analizimit të ankesës nr. 72, datë 13.07.2020, u konstatua se nga pikëpamja formale, ajo i plotësonte kërkesat e parashikuara nga neni 33, pika 3 të ligjit nr. 10 221, datë 04.02.2010 *“Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”*. Për këtë arsye, Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi filloi procedurat përkatëse për shqyrtimin e saj.
- B.** Mbështetur në nenin 33, pika 7⁴, të ligjit nr. 10 221/2010 *“Për mbrojtjen nga diskriminimi”*, Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi iu drejtua Policisë Bashkiake Tiranë, si dhe për djepi grupit të ankuesve dhe Zyrës Rajonale të Shërbimit Kombëtar të Punësimit, me shkresën nr. 962/1, datë 20.07.2020, ku kërkohej informacion, si më poshtë vijon:
- Informacion i përgjithshëm mbi pretendimet e ankuesve;
 - Informacion në lidhje me qëllimin e aksionit të Policisë Bashkiake, në datën 15 qershor 2020;
 - Akti administrativ, nëpërmjet së cilit u vendos kryerja e aksionit të mësipërm;
 - Informacion mbi materialet e sekuestruara dhe procesverbalet përkatëse, që janë mbajtur gjatë sekuestrimit;
 - Procedura e ndjekur nga Policia Bashkiake, gjatë aksionit për sekuestrimin e materialeve të riciklueshme;
 - Informacion mbi pretendimin e dhunës së ushtruar ndaj anëtarit të komunitetit rom;
- 1.** Në përgjigje të shkresës nr. 962/1, datë 20.07.2020, së KMD-së, Policia Bashkiake Tiranë dërgoi shkresën nr. 24300/1, datë 24.07.2020, nëpërmjet së cilës sqaron se Shërbimet e Policisë Bashkiake, në datën 15.06.2020, rreth orës 11:00, gjatë patrullimit në Bulevardin e Ri të Kasharit kanë konstatuar shtetasen A. H., e cila po mbledhte mbetje të riciklueshme në kontenierët e Bashkisë Tiranë, në kundërshtim me nenin 2, të ligjit nr. 8094, datë 21.03.1996 *“Për largimin publik të mbeturinave”* ku parashikohet: *“Të gjithë llojet e mbetjeve, sipas përcaktimit të bërë në këtë ligj, pas dorëzimit të tyre janë pronë shtetërore”*, si dhe në kundërshtim me pikat 28 dhe 29 të nenit 5, të Rregullores së Bashkisë Tiranë *“Për administrimin e mbetjeve urbane dhe pastrimin e qytetit”*, ku

4

Neni 33, pika 7, i ligjit 10 221/2010, parashikon: *“Me marrjen e ankesës, komisioneri verifikon faktet. Për këtë qëllim, komisioneri mund t’u kërkojë ankuesit dhe personit kundër të cilit është drejtuar ankesa, të paraqesin parashtrime me shkrim brenda 30 ditëve nga dita që palët marrin njoftimin. Kur e çmon të nevojshme, komisioneri merr informacione dhe nga çdo person ose burim tjetër”*.

përcaktohet qartësisht statusi i pronësisë së këtyre mbetjeve, si dhe ku theksohet domosdoshmëria e mbrojtjes së shëndetit publik nga keqpërdorimi i tyre. Gjithashtu në pikën 168, të nenit 50, të kësaj Rregulloreje, parashikohet: *“Është e ndaluar për qytetarët dhe këdo person të autorizuar të kryejë çdo lloj seleksionimi manual të mbetjeve të dorëzuara brenda kontenierëve, kërkim apo marrje të mbetjeve të dorëzuara në kontenier ose pranë impianteve të rikuperimit dhe përpunimit final”*.

Në zbatim të pikës 2, neni 8 të ligjit nr. 8224, datë 15.05.1997 *“Për organizimin dhe funksionimin e Policisë të Bashkisë dhe të Komunës”* i ndryshuar, Policia Bashkiake, në të gjitha rastet, sikurse edhe në rastin konkret, kur janë konstatuar persona, të cilët kanë ndërhyrë në kontenierët e mbetjeve urbane, duke selektuar dhe/ose marrë mbetje nga këto kontenierë në të gjithë territorin e Bashkisë Tiranë, janë ndaluar dhe mbetjet e nxjerra janë dërguar në landfillin e Tiranës, si impiant i rikuperimit dhe përpunimit final. Për disa raste janë bërë edhe kallëzime penale pranë Policisë së Shtetit, pasi këta shtetas janë konstatuar duke konsumuar vepra penale të parashikuara nga neni 134 i Kodit Penal.

Për sa më sipër, Policia Bashkiake sqaron se në datën 15.07.2020 nuk është kryer aksion, por shërbimet e kësaj policie kanë qenë në zbatim të detyrave funksionale të ngarkuara me ligj. Në lidhje me dhunën dhe diskriminimin për shkak të racës, sikurse pretendohet në ankesë, sqarohet se shërbimet e Policisë Bashkiake në asnjë moment nuk kanë përdorur dhunë apo diskriminim racor ndaj shtetasve në fjalë. Bashkëlidhur shkresës nr. 24300/1, date 24.07.2020, të Policisë Bashkiake Tiranë dërgohen fotokopje të akteve administrative dhe foto të konstatimit të datës 15.07.2020.

2. Në përgjigje të shkresës nr. 962/1, datë 20.07.2020, së KMD-së, Drejtoria Rajonale e Punësimit Tiranë dërgoi shkresën nr. 3089/1, datë 24.07.2020, nëpërmjet së cilës e informon Komisionerin se mbështetur në ligjin nr. 146, datë 17.12.2015 *“Për Punëkërkuesin”*, si dhe mbi databazën e personave, të cilët janë të regjistruar në Drejtorinë Rajonale të Agjencisë Kombëtare të Punësimit Tiranë rezulton se:

- Shtetasi D. A. është i regjistruar si punëkërkues i papunë që prej datës 20.02.2019, me numër regjistrimi në sistem 490650;
- Shtetasi I. Sh. është i regjistruar si punëkërkues i papunë që prej datës 12.09.2019, me numër regjistrimi në sistem 521424;
- Shtetasi V. Sh. është e regjistruar si punëkërkuese e papunë që prej datës 04.10.2019, me numër regjistrimi në sistem 351246;
- Shtetasi R. Sh. është i regjistruar si punëkërkues i papunë që prej datës 27.01.2014, me numër regjistrimi në sistem 58643;
- Shtetasi S. Sh. është e regjistruar si punëkërkuese e papunë që prej datës 05.02.2019, me numër regjistrimi në sistem 521424;
- Shtetasi M. H. është i regjistruar si punëkërkues i papunë, me numër regjistrimi në sistem 492860;

Shtetasit L. Z. dhe F. Sh. nuk rezultojnë të regjistruar si punëkërkues të papunë.

3. Në përgjigje të shkresës nr. 962/1, datë 20.07.2020, së KMD-së, Drejtoria e Nxitjes së Punësimit, pranë Drejtorisë së Përgjithshme të Shërbimeve Sociale, të Bashkisë Tiranë ka dërguar shkresën nr. 24300/2, datë 04.09.2020, nëpërmjet së cilës sqaron se ajo është një strukturë që ka përgjegjësi në lidhje me mirëadministrimin e çështjeve, që lidhen me hartimin e politikave aktive për punësimin produktiv, duke krijuar bashkëpunime ndërmjet institucioneve publike dhe kompanive private. Lidhur me mundësinë e punësimit në sektorin privat, kjo drejtori i fton për ndërmjetësim, personat që janë paraqitur pranë KMD-së në cilësinë e ankuesit, nga e hëna në të premte, nga ora 08:00 – 16:00, në adresën : rruga “Abdi Toptani” Qendër Biznesi “Tore Drini”, kati 5, Tiranë. Shkresa e sipërpërmendur i është dërguar për dijeni edhe grupit të ankuesve.

C. Në vijim të procedurave hetimore, Komisioneri vendosi të zhvillojë një seancë dëgjimore mes palëve në datën 11.11.2020, duke përfshirë zyrtarisht në këtë proces shqyrtimi administrativ edhe Bashkinë e Tiranës. Shkresat nr. 962/4, datë 29.10.2020 dhe nr. 1531, datë 06.11.2020 për njoftim për seancë dëgjimore u dërguan në adresë të Bashkisë Tiranë, Policisë Bashkiake Tiranë dhe në adresë të ankuesve.

Në seancë dëgjimore mori pjesë vetëm përfaqësuesi i Policisë Bashkiake Tiranë, ndërkohë që Bashkia Tiranë nuk dërgoi përfaqësues në këtë seance, e cila u zhvillua në mungesë të këtij institucioni.

Për sa më sipër, përfaqësuesi i Policisë Bashkiake, z. T.B., me detyrë Përgjegjës Sektori i Kontrollit të Territorit, sqaroi se ankuesit kanë ndërhyrë në pronën e Bashkisë Tiranë, duke kryer vepër penale dhe me karrocet e tyre kanë transportuar mallin e këtij institucioni. Mjetet e tyre të transportit presupozohen se janë marrë nga kontenerët e mbetjeve të vëna nga Bashkia Tiranë dhe ankuesit nuk kanë asnjë dokument pronësie mbi këto mjete. Në të tilla kushte, ato konsiderohen mbetje dhe transportohen drejt landfillit të Tiranës. Z. T.B. sqaroi gjithashtu se legjislacioni përkatës ka vakum, lidhur me dokumentin apo aktin që duhet plotësuar në momentin e ndalimit së mbetjes. Në procesin e mbledhjes së mjeteve të riciklueshme, Policia Bashkiake konstaton: a) vjedhje të pronës së Bashkisë dhe b) ndotjen e ambientit.

- Në vijim të seancës dëgjimore, pranë KMD-së u paraqit grupi i ankuesve, të cilët u takuan me përfaqësuesen e Komisionerit. Grupi i ankuesve parashtrori edhe një herë pretendimet e tij, duke theksuar se mbledhja e mbetjeve të riciklueshme është e vetnija mënyrë për të siguruar jetesën e tyre. Ata u shprehën se janë të papunë, trajtohen me ndihmë ekonomike dhe gjendja e tyre, ekonomike është tepër e vështirë. Në këto kushte, bllokimi dhe konfiskimi i mjeteve të tyre, transportuese, nga Policia Bashkiake përbën një problem madhor. Ata kërkuan që të formalizohet procesi i mbledhjes së mbetjeve të riciklueshme dhe mjeteve transportuese nëpërmjet një procesverbali, ku të reflektoheshin detajet kryesore. Ankuesit u shprehën se në Planin e Veprimit të Strategjisë së Romëve dhe Egjiptianëve përcaktohet shprehimisht legalizimi i procesit të mbledhjes së mbeturinave të riciklueshme.

A. Vlerësimi i fakteve dhe provave të grumbulluara nga Komisioneri gjatë procesit të shqyrtimit të çështjes.

Mbështetur në provat e administruara gjatë procesit të shqyrtimit të ankesës, Komisioneri vlerëson se:

1. Lidhur me trajtimin e padrejtë, disfavorizues dhe të pabarabartë të grupit të ankuesve.

Në ankesën nr. 72, datë 13.07.2020, e një grupi personash, përkatësisht znj. Luljeta Zyberi, z. Demir Avdillari, z. Ibrahim Shaqiri, z. Franko Shaqiri, znj. Vjollca Shaqiri, z. Ramazan Shaqiri, znj. Sanije Shaqiri dhe z. Mario Haxhiu, pretendohet diskriminim për shkak të “racës” dhe “gjendjes ekonomike”, nga ana e Policisë Bashkiake Tiranë.

Mbështetur në provat e administruara gjatë procesit të shqyrtimit të ankesës, rezultoi grupi i personave që përbëhet nga: znj. L. Z., z. D. A., z. I. Sh., z. F. Sh., znj. V. Sh., z. R. Sh., znj. S. Sh. dhe z. M. H., i përkasin komunitetit rom, janë të papunë dhe sigurojnë jetesën duke mbledhur mbetje të riciklueshme në kontenierët e vendosur nga Bashkia Tiranë. Shumica e ankuesve janë të regjistruar si punëkërkues të papunë pranë Drejtorinë Rajonale të Agjencisë Kombëtare të Punësimit Tiranë.

Diskriminimi i pretenduar mbështetet në ngjarjen e ndodhur në datën 15.06.2020, në Bulevardin e ri të Kasharit, në të cilën Policia Bashkiake nuk ka lejuar grupin e ankuesve të mbledhë materialet e riciklueshme brenda kontenierëve të mbetjeve, të Bashkisë Tiranë, si dhe u ka sekuestruar materialet e riciklueshme dhe mjetet, nëpërmjet së cilave ata po i transportonin këto mbetje.

Për sa më sipër, ligji nr. 8094, datë 21.03.1996 “Për largimin publik të mbeturinave” synon mbrojtjen e mjedisit urban nga ndotja me mbeturina, si dhe largimin publik të tyre në brendësi të territoreve bashkiake e të komunave, sipas vijave kufizuese që janë në juridiksionin e çdo bashkie e komune. Ky ligj ka për qëllim gjithashtu disiplinimin e shërbimeve publike për pastrimin e mbeturinave të qyteteve (dorëzimin, mbledhjen, fshirjen dhe grumbullimin) brenda perimetrit të territoreve të mësipërme.

Neni 2, i ligjit nr. 8094, datë 21.03.1996 “Për largimin publik të mbeturinave” parashikon shprehimisht: “Të gjithë llojet e mbetjeve, sipas përcaktimit të bërë në këtë ligj, pas dorëzimit të tyre janë pronë shtetërore”.

Referuar nenit 3 të këtij ligji, shërbimi i pastrimit të mbeturinave respekton disa parime të përgjithshme, ku më kryesorët konsistojnë në mënjanimin e çdo dëmi a rreziku për shëndetin, mirëqenien dhe sigurinë e jetës së personit, garantimin e kërkesave higjieniko-shëndetësore dhe çdo rrezik ndaj ndotjes së ajrit, ujit, tokës e nëntokës, si dhe ruajtjen dhe mbrojtjen e faunës e florës dhe degradimin e mjedisit.

Njëkohësisht, neni 5, i ligjit të sipërpërmendur përcakton me hollësi, se cilat do të quhen mbeturina. Në këtë nen parashikohet: “Mbeturinat, në kuptimin e këtij ligji, janë lëndët ose

objektet që dalin nga veprimtaritë njerëzore, ekonomi shtëpiake të braktisura a që janë të destinuara për braktisje. Në kuptim të këtij ligji me emërtimin “mbeturina” përfshihen:

a) Papastërtitë që dalin nga shtëpitë e banimit, mbeturinat e kuzhinës, rrecka, cifla, kanoçe, hi, blozë, plastike etj.

b) Papastërtitë që dalin nga lokalet.

c) Papastërtitë që dalin nga kopshetet, lulishtet dhe oborret funksionale të ndërtesave publike (lokale, restorante) etj.

ç) Papastërtitë që dalin nga ndërmarrjet private e shtetërore, të shkaktuara nga prodhimi, si ai artizanal, tregtar, i shërbimeve etj.

d) Papastërtitë që dalin nga ndërtimet e ndryshme, si rëra, dhera etj., që janë në masa të parëndësishme sa 1/10 m³.”

Referuar neneve 8-10, të ligjit të sipërpërmendur, mbledhja e mbeturinave dhe largimi i tyre për në vendgrumbullim bëhet nga personat fizikë e juridikë që janë të specializuar e licencuar në shërbimet e pastrimit të mbeturinave. Metodatat dhe teknologjitë që përdoren ose do të përdoren për largimin publik të mbeturinave, caktohen nga bashkitë dhe komunat, në bashkëpunim me organet kompetente, sipas rregullores për shërbimin e pastrimit publik. Shërbimi i transportit të mbeturinave kryhet me mjete që sigurojnë respektimin e kërkesave higjieniko-shëndetësore dhe ekologjike e që respektojnë normat e qarkullimit, duke qenë të pajisura me leje (autorizim) për kalime në rrugë të ndaluara për qarkullimin dhe për qëndrime në vendet e ndalim qarkullimit.

Në zbatim të ligjit të sipërpërmendur, është miratuar nëpërmjet Vendimit nr.1, datë 05.02.2007, të Këshillit Bashkiak, Rregullorja e Bashkisë Tiranë “Për administrimin e mbetjeve urbane dhe pastrimin e qytetit”. Sipas nenit 5, pika 29 të kësaj Rregulloreje të gjitha llojet e mbetjeve, sipas përcaktimit të bërë në këtë rregullore, pas dorëzimit të tyre janë pronë shtetërore.

Njëkohësisht, në bazë të pikës 28, të të njëjtit nen, përcaktohet se procesi i administrimit të mbetjeve synon që të parandalohet ndotja nga mbetjet dhe të kufizohet ndikimi kur ajo ndodh. Ky proces synon ruajtjen e burimeve natyrore nga ndikimet e mbetjeve, si dhe synon gjithashtu të mënjanojë çdo dëm apo rrezik për shëndetin, mirëqënien dhe sigurinë e jetës së personit.

Në pikën 168, të nenit 50, të kësaj Rregulloreje parashikohet shprehimisht: “Është e ndaluar për qytetarët dhe këdo person të autorizuar të kryejë çdo lloj seleksionimi manual të mbetjeve të dorëzuara brenda kontenierëve, kërkim apo marrje të mbetjeve të dorëzuara në kontenier ose pranë impianteve të rikuperimit dhe përpunimit final”.

Në nenin 8, të ligjit nr. 8224, datë 15.05.1997 “Për organizimin dhe funksionimin e Policisë të Bashkisë dhe të Komunës” (i ndryshuar) parashikohen detyrat e Policisë Bashkiake, si vijojnë:

“Policia e bashkisë dhe e komunës ka për detyrë:

.....

5. Të konstatojë e të parandalojë ndotjet e mjedisit, hedhjet e mbeturinave të ndryshme, si dhe të sinjalizojë kryetarin e bashkisë (komunës) për shfaqjet e parazitëve të dëmshëm e të rrezikshëm si dhe për rastet e shfaqjes së epidemive."

Me qëllim përmirësimin e bashkëpunimit ndërinstitucional, për parandalimin e ndotjes së mjedisit, në fushën e mbledhjeve dhe përpunimit të mbetjeve të riciklueshme etj., Bashkia Tiranë së bashku me Drejtorinë Vendore të Policisë Tiranë, Drejtorinë Rajonale të Hetimit Tatimor Tiranë, Drejtorinë Rajonale të Mjedisit Tiranë dhe Inspektoriatin Shtetëror të Mjedisit, Pyjeve dhe Ujërave, më datë 31.01.2017, kanë nënshkruar Planin e Përbashkët "Për parandalimin e ndotjes së mjedisit, identifikimin dhe goditjen e aktivitetit të paligjshëm, të ushtruar nga individë apo subjekte private, në fushën e mbledhjes, përpunimit të materialeve të riciklueshme, në territorin e Bashkisë Tiranë".

Referuar përcaktimeve të bëra në këtë Plan të Përbashkët, Policia Bashkiake Tiranë, është përcaktuar përgjegjëse veç të tjerash të organizojë kontrole të territorit, për identifikimin, kapjen në flagrancë të personave, që dëmtojnë, apo vjedhin kontenierët, mbetjet e riciklueshme që ndodhen në to, duke marrë masa administrative me gjobë, bllokime të materialeve, si dhe për rastet e përsëritura, të bëhen kallëzime penale, pranë Komisariateve të Policisë, për veprat penale të konstatuara. Gjithashtu, Policia Bashkiake, sipas këtij plani, ka detyrimin të bashkëpunojë me Drejtorinë e Përgjithshme të Punëve Publike, Drejtorinë Nr. 1, Nr. 2, të Punëtorëve të Qytetit, Agjencinë e Parqeve dhe Rekreacionit, Drejtorinë e Pastrimit të qytetit, Drejtori të cilat do të vendosin në dispozicion mjete e punonjës, për transportimin në landfill të materialeve të riciklueshme që do të bllokohen.

Në nenin 11, të Vendimit nr. 156, datë 21.12.2018, të Këshillit Bashkiak Tiranë, "Për përcaktimin e disa kundravajtjeve administrative dhe sanksionin që vendoset për to në territorin e Bashkisë Tiranë", janë parashikuar kundërvajtjet administrative në fushën e mjedisit, ku në pikën 1, është parashikuar se: "Për aq sa nuk përbëjnë vepër penale, përbëjnë kundërvajtje administrative në fushën e mjedisit, këto veprime: ... m. Kryerja e selektimit manual, kërkim it apo marrje të mbetjeve të dorëzuara në kontejnerë, etj. nga persona të paautorizuar... o. Hedhja, mbledhja dhe grumbullimi i materialeve, hekurishte apo çdo lloj mbetjeje dhe/ose të riciklueshme, në territore/hapësira publike apo dhe ambiente private që nuk janë miratuar nga Bashkia e Tiranës për këtë qëllim...".

Në pikën 2, të nenit 21, të Vendimit të Këshillit Bashkiak të sipërcituar, parashikohet se: "Kundërvajtjet administrative, sipas këtij vendimi, konstatohen dhe shqyrtohen gjatë veprimtarisë rutinë të ushtrimit të veprimtarisë së tyre ose sipas sinjalizimeve apo ankimeve të individëve dhe qytetarëve të ndryshëm."

Gjithashtu, në nenin 22, të VKB-së Nr. 156, datë 21.12.2018 "Për përcaktimin e disa kundravajtjeve administrative dhe sanksionin që vendoset për to në territorin e Bashkisë Tiranë", përcaktohet se: "1. Struktura konstatuese konstaton kundërvajtjen dhe e shqyrton atë menjëherë në vendin e kryerjes së saj. 2. Konstatimi dhe shqyrtimi i një kundërvajtje pasqyrohet në procesverbalin e kundërvajtjes, i cili përfshin, dënimin administrativ që jepet dhe sipas rastit shpërblimi dhe përllogaritja e dëmit të shkaktuar. Proçesverbali është akt administrativ."

Lidhur me bllokimin e mjeteve të transportit të mbetjeve të riciklueshme në nenin 14, të VKB-së Nr. 156, datë 21.12.2018 “Për përcaktimin e disa kundrvajtjeve administrative dhe sanksionin që vendoset për to në territorin e Bashkisë Tiranë”, sanksionohet se: “Përveç sanksionit administrativ të vendosur nga strukturat konstatuese për secilën nga kundërvajtjet e parashikuara në këtë vendim, kundërvajtësit i nënshtrohen edhe konfiskimit të sendeve/mallrave që kanë shërbyer apo që ishin caktuar për të shërbyer si mjete për kryerjen e kundërvajtjes administrative të parashikuara në këtë vendim.”

Ndërsa në nenin 15, të aktit të sipërpërmendur, ku parashikohen sanksionet dhe aktet administrative, përcaktohet se:

“1. Sanksionet/ Aktet administrative për kundërvajtjet e parashikuara në këtë vendim janë:

a. Paralajmërimi me shkrim/ Akt Konstatimi;

b. Proces verbal për kundërvajtjet administrative, ku sanksionohet masa e gjobës.

2. Sanksioni “paralajmërim me shkrim” është akti i konstatimit është akt administrativ që ka për qëllim këshillimin, paralajmërimin dhe lënien e detyrës për kundërvajtësit, që jepet për një shkeljet të një rëndësie të vogël dhe/apo kur ekzistojnë rrethanat lehtësuese.

3. Në rast përsëritjeje të kryerjes të së njëjtës kundërvajtje apo të një kundërvajtje administrative tjetër sipas këtij vendimi apo legjislacionit në fuqi, jepet sanksioni administrativ me gjobë.”

Përsa më lart dhe referuar parashikimeve të legjislacionit të sipërcituar, Policia Bashkiake Tiranë është përgjegjëse dhe ka kompetencë në kontrollin e territorit, si dhe ndalimin e personave që marrin mbetje urbane nga kontenierë, apo transportojnë ato me mjete të ndryshme transporti.

Njëkohësisht, vlen të përmendet fakti se në Urdhërin nr. 22864, datë 08.06.2017, e Kryetarit të Bashkisë Tiranë, “Për marrjen e masave dhe parandalimin e ndotjes së mjedist, nga individë apo subjekte private që ushtrojnë aktivitet të paligjshëm në fushën e mbledhjes, transportit dhe grumbullimit të mbeturinave apo materialeve të riciklueshme, që rrezikojnë shëndetin e njërëzve” parashikohet shprehimisht: *“Identifikimin dhe kontrollin nga ana e Policisë Bashkiake të çdo individi apo subjekti privat që ushtron aktivitetin në mënyrë të paautorizuar dhe në kundërshtim me aktet ligjore e nënligjore, në fushën e mbledhjes, transportit dhe grumbullimit të mbeturinave, duke sjelle pasoja në ndotjen e mjedisit urban dhe shëndetit të njerëzve. 2. Policia Bashkiake merr masa të menjëherëshme për bllokimin dhe sekustrimin e materialeve/mbetjeve të riciklueshme që sipas legjislacionit në fuqi përbëjnë pasuri shtetërore dhe që janë përvetësuar në mënyrë të kundraligjshme nga persona fizikë dhe juridikë, të cilët nuk disponojnë dokumentacionin e duhur ligjor të lëshuar nga autoritetet përkatëse. 3. Policia Bashkiake, në përmbushje të detyrave të saj funksionale, mbështet institucionet e tjera shtetërore, kur nga ana e tyre i kërkohet marrja e masave për ndërprerjen e paligjshmërisë ndaj subjekteve që ushtrojnë veprimtarinë e tyre në fushën e mbledhjes, transportit dhe grumbullimit të mbeturinave/materialeve të riciklueshme.....”*.

Në rastin konkret, datën 15 qershor 2020, në Bulevardin e Ri të Kasharit, grupi i ankuesve ka ndërhyrë në kontenierët e Bashkisë Tiranë, duke mbledhur materiale të riciklueshme, nga mbetjet e këtyre kontenierëve. Policia Bashkiake ka konstatuar gjatë patrullimit, se ankuesit kanë qenë duke transportuar mbetje të riciklueshme me mjetet e tyre të tilla si: karroca dhe biçikleta dhe ka

sekuestruar materialet e riciklueshme së bashku me mjetet përkatëse, që ankuesit kanë përdorur për transportin e tyre.

Në nenin 22, të VKB-së Nr. 156, datë 21.12.2018 “Për përcaktimin e disa kundrvajtjeve administrative dhe sanksionin që vendoset për to në territorin e Bashkisë Tiranë”, pika 5, përcaktohet se: “Një kopje e procesverbalit i njoftohet kundërvajtësit nëpërmjet dorëzimit në vend. Në rastet kur kundërvajtësi refuzon të marrë kopjen e procesverbalit, ai konsiderohet i njoftuar. Në rastet kur kundërvajtësi nuk është i pranishëm, procesverbali njoftohet sipas dispozitave të Kodit të Procedurave Administrative.”

Nga informacioni i vënë në dispozicion nga palët dhe provat e administruara, punonjësit e Policisë Bashkiake, pasi kanë kryer procedurat e bllokimit të mjetëve të riciklueshme dhe mjeteve të tyre të transportit, nuk kanë vënë në dispozicion të ankuesve asnjë dokumentacion apo akt administrativ, siç parashikohet në VKB-në Nr. 156, datë 21.12.2018, të Këshillit Bashkiak Tiranë. Komisioneri kërkoi të administronte zyrtarisht nga Policia Bashkiake informacion mbi materialet e sekuestruara dhe procesverbalet përkatëse, që janë mbajtur gjatë sekuestrimit, si dhe mbi procedurën e ndjekur nga Policia Bashkiake, gjatë aksionit për sekuestrimin e materialeve të riciklueshme, por ky subjekt nuk ka dërguar asnjë informacion të tillë. Një fakt i tillë krijon dyshimin e arsyeshëm që Policia Bashkiake ka vepruar pa ndjekur asnjë procedurë, si dhe nuk është mbajtur asnjë procesverbal, apo akt konstatimi për sekuestrimin e mjeteve të transportit të ankuesve. Sipas VKB-në Nr. 156, datë 21.12.2018, kundërvajtësit i nënshtrohen edhe konfiskimit të sendeve/mallrave që kanë shërbyer apo që ishin caktuar për të shërbyer si mjete për kryerjen e kundërvajtjes administrative të parashikuar në këtë vendim, në rastin kur ndaj tyre është marrë një masë administrative.

Për sa më sipër, bllokimi i mjetit të transportit nga ana e punonjësve të Policisë Bashkiake Tiranë, pa vënë në dispozicion të ankuesve asnjë dokumentacion, apo akt administrativ, është në shkelje të procedurave të parashikuara në VKB-në Nr. 156, datë 21.12.2018.

Në prapësimet e saj, Policia Bashkiake Tiranë nuk shprehet për dhënie masash administrative ndaj ankuesve. Përsa më lart, Komisioneri gjykon se bllokimi dhe sekuestrimi i mjeteve (karroca e biçikleta), me anë të së cilave ankuesit transportonin mjetet e riciklueshme, është bërë i pa mbështetur në asnjë akt ligjor apo nënligjor. Ligji nr. 8224, datë 15.05.1997 “Për policinë bashkiake e të komunës”, i ndryshuar, apo edhe aktet e tjera të sipërcituara, nuk i japin Policisë Bashkiake të drejtën për të bllokuar apo konfiskuar mjetin e ankuesit, pa e shoqëruar atë me një dokument apo akt konstatimi.

Në këtë rast, Komisioneri konstaton se veprimet e kryera nga ana e Punonjësve të Policisë Bashkiake Tiranë, nuk kanë qënë në mbështetje me parashikimet ligjore, të sipërcituara.

Përveç sa më sipër, Komisioneri gjykon se mungesa e masave të ndërmarra nga ana e Bashkisë Tiranë, për rregullimin e kësaj situate, në mënyrë që grumbulluesit e mjetëve të riciklueshme të formalizoheshin⁵ dhe të mos rrezikonin shëndetin për të siguruar mjetet e tyre të jetesës, i ka

⁵ Referuar parashikimeve të Planit Kombëtar të Veprimit për Integrimin e Romëve dhe Egjiptianëve 2016-2020;

ekspozuar ndaj një trajtimi disfavorizues dhe të papërshtatshëm. Vazhdimi i kësaj situate për vite me radhë pa ndërmarrë asnjë masë rregulluese, provon se Bashkia Tiranë përmes mosveprimit, kanë neglizhuar të përmbushin detyrimet ligjore që parashikojnë aktet përkatëse

Në përfundim, në interpretim të pikës 1, të nenit 7, të LMD gjykon se mungesa e një procedure standarde e përcaktuar në legjislacion dhe paligjshmëria e veprimeve të kryera nga ana e Policisë Bashkiake Tiranë, duke konfiskuar mjetet e tyre të transportit, pa e shoqëruar atë me një dokument apo akt konstatimi, i ekspozojnë ankuesit në kushte të disfavorshme dhe të pa justifikuar objektivisht. Mbështetur në paragrafin e mësipërm, Komisioneri gjykon se edhe Bashkia Tiranë i ka ekspozuar ankuesit ndaj një trajtimi të padrejtë dhe disfavorizues, pasi duke mos rregulluar ligjërisht këtë proces, u ka mohuar atyre të drejtën e ankimit.

B. Shkaku i mbrojtur.

Në ankesën nr. 72, datë 13.07.2020, e ankuesve znj. Luljeta Zyberi, z. Demir Avdillari, z. Ibrahim Shaqiri, z. Franko Shaqiri, znj. Vjollca Shaqiri, z. Ramazan Shaqiri, znj. Sanije Shaqiri dhe z. Mario Haxhiu, pretendohet diskriminim për shkak të “racës” dhe “gjendjes ekonomike”, nga ana e Policisë Bashkiake Tiranë.

Në nenin 1, të ligjit nr. 10 221, date 04.02.2010 “Për mbrojtjen nga diskriminimi” parashikohet shprehimisht se: *“Ky ligj rregullon zbatimin dhe respektimin e parimit të barazisë në lidhje me gjininë, racën, ngjyrën, etninë, gjuhën, identitetin gjinor, orientimin seksual, bindjet politike, fetare ose filozofike, gjendjen ekonomike, arsimore ose shoqërore, shtatzaninë, përkatësinë prindërore, përgjegjësinë prindërore, moshën, gjendjen familjare ose martesore, gjendjen civile, vendbanimin, gjendjen shëndetësore, predispozicione gjenetike, aftësinë e kufizuar, përkatësinë në një grup të veçantë, ose me çdo shkak tjetër”.*

Komisioneri gjykon se “raca” dhe “gjendja ekonomike” konsiderohen shkaqe të mbrojtura, pasi jo vetëm parashikohen si të tilla në bazën ligjore të sipërpërmendur, por edhe sepse ekzistojnë prova të mjaftueshme⁶, që ankuesit i mbartin ato.

C. Lidhja e trajtimit të padrejtë dhe të disfavorshëm me shkaqet e mbrojtura.

Grupi i personave që përbëhet nga: znj. Luljeta Zyberi, z. Demir Avdillari, z. Ibrahim Shaqiri, z. Franko Shaqiri, znj. Vjollca Shaqiri, z. Ramazan Shaqiri, znj. Sanije Shaqiri dhe z. Mario Haxhiu, pretendon diskriminim për shkak të “racës” dhe “gjendjes ekonomike”, nga ana e Policisë Bashkiake Tiranë.

⁶ Ankuesit i përkasin komunitetit rom dhe ndodhen në gjendje të vështirë ekonomike. Një pjesë e tyre trajtohen me ndihmë ekonomike dhe janë të papunë.

Mbështetur në provat e depozituara gjatë shqyrtimit administrativ të ankesës, rezulton se subjektet ankues, janë ekspozuar ndaj një trajtimi të padrejtë dhe disfavorizues nga ana e Bashkisë Tiranë dhe Policisë Bashkiake Tiranë.

Gjatë hetimit administrativ të kryer, lidhur me shqyrtimin e ankesës së shtetasve znj. L. Z., z. D. A., z. I. Sh., z. F. Sh., znj. V. Sh., z. R. Sh., znj. S. Sh. dhe z. M. H., Komisioneri identifikoi se mungesa e një procedure standarde të përcaktuar në legjislacion, është përgjegjësi e Bashkisë Tiranë, e cila në vetëvete u ka mohuar ankuesve të drejtën e ankimit për veprimet e paligjshme të Policisë Bashkiake, të cilat i kanë vendosur ankuesit në kushte të pafavorshme dhe të pajustificuara objektivisht.

Në kontekst të mbrojtjes ligjore, që i garantohet individit lidhur me këtë shkak, Komisioneri është mbështetur në analizimin e legjislacionit kombëtar dhe atij ndërkombëtar, lidhur me këtë fakt.

Dinjiteti i njeriut është një vlerë themelore kushtetuese⁷. Një shoqëri demokratike, që bazohet në dinjitetin e njeriut dhe parimin e barazisë së gëzimit të të drejtave themelore nga të gjithë individët, duhet të garantojë plotësimin e nevojave bazike jetësore për të gjithë. Çdo individ është pjesë e një komuniteti shoqëror të caktuar dhe në këtë kontekst interpretohet edhe dinjiteti i njeriut, si një garanci themelore.

Sipas nenit 116, të Kushtetutës, marrëveshjet ndërkombëtare të ratifikuara me ligj, në hierarkinë e normave juridike renditen menjëherë pas Kushtetutës. Për pasojë, ato zënë një vend të rëndësishëm në të drejtën e brendshme e bëhen të detyrueshme për t'u zbatuar për çdo shtet, për të gjithë organet shtetërore.

Shqipëria ka nënshkruar e ratifikuar disa akte ndërkombëtare, që në thelb kanë të bëjnë me trajtimin e barabartë, mosdiskriminimin, mbrojtjen dhe respektimin e të drejtave dhe lirive themelore të njeriut në përgjithësi, ndër të cilat është edhe Konventa Europiane e të Drejtave të Njeriut, e cila jo vetëm që është pjesë e e legjislacionit të brendshëm të Republikës së Shqipërisë, por zë një vend të veçantë brenda tij.

Neni 14, i KEDNJ, “Ndalimi i diskriminimit”, përcakton se: *“Gëzimi i të drejtave dhe i lirive të përcaktuara në këtë Konventë duhet të sigurohet, pa asnjë dallim të bazuar në shkaqe të tilla si seksi, raca, ngjyra, gjuha, feja, mendimet politike ose çdo mendim tjetër, origjina kombëtare ose shoqërore, përkatësia në një minoritet kombëtar, pasuria, lindja ose çdo status tjetër”*.

⁷Në Preambulën e Kushtetutës deklorohet: *“Pavarësia e shtetit dhe tërësia e territorit të tij, dinjiteti i njeriut, të drejtat dhe liritë e tij, drejtësia shoqërore, rendi kushtetues, pluralizmi, identiteti kombëtar dhe trashëgimia kombëtare, bashkëjetesa fetare, si dhe bashkëjetesa dhe mirëkuptimi i shqiptarëve me pakicat janë baza e këtij shteti, i cili ka për detyrë t'i respektojë dhe t'i mbrojë”*.

Në çështjen Thlimmenos kundër Greqisë⁸, Gjykata Evropiane e të Drejtave të Njeriut, ka mbajtur qëndrimin se: “...kemi një diskriminim kur shteti pa një argumentim objektiv dhe racional e refuzon trajtimin e diferencuar të personave, situata e të cilëve është tepër e ndryshme...”.

Në interpretim të çështjes së sipërcituar, GJEDNJ përcakton se Konventa Evropiane e të Drejtave të Njeriut, e cila është pjesë e legjislacionit të brendshëm⁹ dhe jurisprudencës së Gjykatës Evropiane të të Drejtave të Njeriut, në mbrojtjen nga diskriminimi përfshin jo vetëm detyrimin e trajtimit të barabartë të personave në situata të njëjta, por dhe trajtimin ndryshe të personave në situata të ndryshme.

Si dhe në nenin¹⁰ 6, pika 1, të Ligjit Nr. 10221, datë 04.02.2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, parashikohet se: “Ndalimi i diskriminimit i përshkruar nga ky ligj nuk zbatohet në raste kur ka një qëllim objektivisht të justifikueshëm dhe të përligjur në bazë të Kushtetutës, të marrëveshjeve apo akteve ndërkombëtare të ratifikuara nga Republika e Shqipërisë dhe legjislacioni në fuqi.”

GJEDNJ-ja ka theksuar se “e drejta për të mos u diskriminuar në gëzimin e të drejtave të garantuara në KEDNJ po ashtu është shkelur kur shtetet ... nuk i trajtojnë ndryshe personat situata e të cilave janë dukshëm të ndryshme.”¹¹ Në mënyrë të ngjashme, direktivat e BE-së për mos-diskriminim parashikojnë shprehimisht mundësinë e veprimit pozitiv, ku thuhet: “Me synimin për të siguruar barazi të plotë në praktikë, parimi i trajtimit të barabartë nuk do të pengojë asnjë Shtet Anëtar të mbajë ose të miratojë masa specifike për të parandaluar ose të kompensojë disavantazhet e lidhura me (një shkak të mbrojtur¹²).

Lejueshmëria e marrjes së masave pozitive në favor të grupeve të pafavorizuara përforcohet më tej nga udhëzimet e lëshuara nga disa prej organeve monitoruese përgjegjëse për interpretimin e traktateve të të drejtave të njeriut të OKB-së. Këto organe kanë theksuar që masat e tilla duhet të jenë të përkohshme në natyrë, dhe jo të shtrihen në kohë apo hapësirë përtej asaj që është e nevojshme për të adresuar pabarazinë në fjalë.¹³ Sipas Komitetit të OKB-së për Eliminimin e Diskriminimit Racor, në mënyrë që të jenë të lejueshme këto masa duhet të kenë si qëllim vetëm eliminimin e pabarazive ekzistuese dhe parandalimin e disbalancave të ardhshme.¹⁴ Komisioni i OKB-së për Eliminimin e Diskriminimit ndaj Grave thekson se ‘masa speciale të përkohshme’

⁸Thlimmenos kundër Greqisë, Kërkesa nr. 34369/97, vendimi me datë 06.04.2000.

⁹Konventa Evropiane e të Drejtave të Njeriut (Ratifikuar nga Republika e Shqipërisë me Ligjin nr.8137, datë 31.07.1996, hyrë në fuqi në datë 02.08.1996) dhe jurisprudenca e GJEDNJ janë të detyrueshme për tu zbatuar bazuar në nenin 116 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë.

¹⁰Neni 6, Trajtimi i ndryshëm i përligjur

¹¹ ECtHR, *Thlimmenos v. Greece* [GC] (No. 34369/97), 6 April 2000, para. 44. Similarly, ECtHR, *Pretty v. UK* (No. 2346/02), 29 April 2002, para. 88.

¹² Racial Equality Directive, Article 5; Employment Equality Directive, Article 7; Gender Goods and Services Directive, Article 6; and also ëith a slightly different formulation: Gender Equality Directive (Recast), Article 3.

¹³ Handbook on European non-discrimination law fq.38

¹⁴ UN Committee on the Elimination of Racial Discrimination, ‘General Recommendation No. 32: The Meaning and Scope of Special Measures in the International Convention on the Elimination of All Forms of Racial Discrimination’ UN Doc. CERD/C/GC/32, 24 September 2009, paras. 21-26.

mund të përfshijnë *"trajtim preferencial; rekrutimin, punësimin dhe promovimin; qëllimet numerike të lidhura me kornizat kohore; dhe sistemet e kuotave"*.¹⁵

Gjykatat kanë tentuar të trajtojnë diskriminimin në këtë kontekst jo si një formë e veçantë e diskriminimit në vetvete, por si një përjashtim nga ndalimi i diskriminimit. Me fjalë të tjera, gjykatat pranojnë se ka ndodhur trajtimi i ndryshëm, por që mund të justifikohet në interes të korrigjimit të një disavantazh të mëparshëm, siç është nën-përfaqësimi në vendin e punës të grupeve të veçanta.¹⁶

Kjo është në të njëjtën frymë me parashikimet ligjore të LMD-së. Ligji nr. 10 221, datë 04.02.2010 *"Për mbrojtje nga diskriminimi"*, është një ligj që rregullon zbatimin dhe respektimin e parimit të barazisë, si dhe përcakton shkaqet në bazë të cilave ndaj një personi apo një grupi personash, mund të ketë diskriminim të drejtpërdrejtë apo të tërthortë.

Ligji nr.10 221/2010 *"Për mbrojtjen nga diskriminimi"*, neni 3/1, parashikon se: *"Diskriminim" është çdo dallim, përjashtim, kufizim apo preferencë, bazuar në cilindo shkak të përmendur në nenin 1 të këtij ligji, që ka si qëllim apo pasojë pengesën apo bërjen të pamundur të ushtrimit në të njëjtën mënyrë me të tjerët, të të drejtave e lirive themelore të njohura me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë, me aktet ndërkombëtare të ratifikuara nga Republika e Shqipërisë, si dhe me ligjet në fuqi"*.

Neni 3/3 i LMD ka sanksionuar se: *"“Diskriminim i tërthortë” është ajo formë diskriminimi që ndodh kur një dispozitë, kriter apo praktikë, e paanshme në dukje, do ta vinte një person ose grup personash në kushte jo të favorshme, në lidhje me shkaqet e parashtruara në nenin 1 të këtij ligji, në raport me një tjetër person ose grup personash, si dhe kur ajo masë, kriter a praktikë, nuk justifikohet objektivisht nga një synim i ligjshëm, ose kur mjetet e arritjes së këtij synimi, ose nuk janë të përshtatshme, ose nuk janë të domosdoshme dhe në përpjesëtim të drejtë me gjendjen që e ka shkaktuar atë"*

Neni 7, pika 1, e LMD, parashikon se: *"Çdo veprim ose mosveprim i autoriteteve publike ose i personave fizikë a juridikë që marrin pjesë në jetën dhe sektorët publikë ose privatë, që krijojnë baza për mohimin e barazisë ndaj një personi apo grupi personash, ose që i ekspozon ata ndaj një trajtimi të padrejtë dhe jo të barabartë, kur ata ndodhen në rrethana të njëjta ose të ngjashme, në krahasim me persona të tjerë ose grupe të tjera personash, përbën diskriminim"*.

Neni 11, i LMD-së ka parashikuar dhe mundësinë e ndërmarrjes së një sërë masash pozitive, duke sanksionuar se: *"Masa e përkohshme, e veçantë që synon përsheptimin e vendosjes reale të barazisë, kur mungesa e barazisë është shkaktuar nga diskriminimi për çdo shkak të përmendur në nenin 1, të këtij ligji, konsiderohet veprim pozitiv dhe nuk përbën diskriminim, sipas këtij ligji. Kjo masë ndërpritet sapo të jenë arritur objektivat e trajtimit dhe ofrimit të mundësive të barabarta"*.

¹⁵ UN Committee on the Elimination of Discrimination Against Women, 'General Recommendation No. 25: Article 4, para. 1 of the Convention (temporary special measures)' UN Doc. A/59/38 (supp), 18 March 2004, para. 22.

¹⁶ Handbook on European non-discrimination law fq.38

Në çështjen Thlimmenos kundër Greqisë¹⁷, Gjykata Evropiane e të Drejtave të Njeriut, ka mbajtur qëndrimin se: *“.....kemi një diskriminim kur shteti pa një argumentim objektiv dhe racional e refuzon trajtimin e diferencuar të personave, situata e të cilëve është tepër e ndryshme.....”*.

Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi ka theksuar vazhdimisht se mbrojtja e shtresave në nevojë dhe gëzimi i të drejtave të tyre në mënyrë të barabartë dhe pa diskriminim duhet të jetë një ndër elementët kryesor i cili duhet të mbahet në konsideratë nga ana e institucioneve të cilët kanë rol të drejtëpërdrejtë në përmirësimin e kushteve të jetesës apo integrimin e këtij komuniteti në shoqëri. Komuniteti rom dhe egjiptian në Shqipëri përballet vazhdimisht me situata shumë të vështira për sa i përket çështjes së punësimit, çështje kjo e ngritur dhe nga Komisioni Evropian në Raportin e Progresit 2019, në të cilin evidentohet se: *“Pjesëmarrja e përgjithshme e punësimit dhe fuqisë punëtore tek komuniteti Rom mbeten shumë e ulët (mbi 56% e romëve në moshë pune janë të papunë). Punësimi informal midis romëve përbën 62% të punësuarve të komunitetit rom¹⁸”*.

Komisioni Evropian kundër Racizmit dhe Intolerancës (ECRI), i themeluar nga Këshilli i Evropës, është organ i pavarur monitorimi për të drejtat e njeriut i specializuar në çështjet e lidhura me luftën kundër racizmit, diskriminimit (për shkak të “racës”, origjinës etnike/kombëtare, ngjyrës, shtetësisë, fesë, gjuhës, orientimit seksual dhe identitetit gjinor), ksenofobisë, antisemitizmit dhe intolerancës. Në Raportin¹⁹ e ECRI-t për Shqipërinë, Cikli i gjashtë monitorues, theksohet se: *“Situata e romëve dhe egjiptianëve në fushën e punësimit dhe punës vazhdon të karakterizohet nga nivele të larta papunësie dhe/ose aktivitete në sektorin informal të punës, të cilat rrallë ofrojnë një mundësi për të fituar të ardhura të përshtatshme. Romët janë akoma shpesh të vetëpunësuar, kryesisht në profesione të profileve të ulëta, siç është mbledhja e hedhurinave metalike ose tregtia e vogël e dorës së dytë. Egjiptianët janë përfshirë më shpesh në sektorin e shërbimeve, kujdesin shtëpiak dhe punën e ndërtimit. Plani Kombëtar i Veprimit (2016-2020) përmban një qëllim ambicioz për të siguruar mundësi të barabarta të punësimit formal për romët dhe egjiptianët: 80% më shumë burra dhe gra romë dhe egjiptianë që marrin pjesë në trajnime profesionale dhe programe aktive të punësimit duhet të integrohen në tregun e punës deri në vitin 2020. Sidoqoftë, për vitin 2018, vlerësohet se mbi 56% e romëve në moshë pune ishin të papunë, me punë joformale që llogaritin rreth 62% të aktivitetit të përgjithshëm ekonomik rom.”*

Në përfundim të Raportit të ECRI-t për Shqipërinë, ku analizohet punësimi i komunitetit rom dhe atij egjiptian, rekomandohet se: *“...autoritetet të zgjerojnë më tej aktivitetet e formimit profesional dhe programet aktive të punësimit për romët dhe egjiptianët, duke përfshirë edhe ata që përfunduan vetëm arsimin fillor, ose që nuk kanë fare arsim formal, si dhe ata që ndoqën shkollën, por mbetën analfabetë. Për më tepër, romët dhe egjiptianët që nuk janë regjistruar si*

¹⁷ Thlimmenos kundër Greqisë, Kërkesa nr. 34369/97, vendimi me datë 06.04.2000.

¹⁸ Progres Raporti 2019, fq. 31, përkthim i Komisionerit.

¹⁹ Miratuar më 7 prill 2020

të papunë duhet gjithashtu të inkurajohen në mënyrë aktive që të marrin pjesë në këto aktivitete, përmes një bashkëpunimi të ngushtë me komunitetet vendore.”

Gjithashtu, gjendja e vështirë e komunitetit rom dhe egjiptian njihet dhe nga qeveria e Republikës së Shqipërisë, e cila me VKM nr. 1072, datë 23.12.2015 ka miratuar “*Planin Kombëtar të veprimit për integrimin e romëve dhe egjiptianëve në Republikën e Shqipërisë, 2016-2020*” në të cilën theksohet se: “*Romët dhe egjiptianët përballen me barriera të drejtpërdrejta dhe të tërthorta në aksesin e shërbimeve publike, të cilat lindin nga kriteret e pranueshmërisë që ata nuk mund t'i plotësojnë, nga mungesa e informacionit ose nga moskuptimi i procedurave administrative, si dhe nga stigmatizimi dhe diskriminimi i vazhdueshëm nga pjesa tjetër e popullatës. Përrjashtimi afatgjatë ka ndikuar në kushtet e jetesës së romëve dhe egjiptianëve, në trajtimin nga pjesa tjetër e popullatës dhe në marrëdhënien me institucionet shtetërore. Studimet tregojnë se niveli i varfërisë në radhët e komunitetit rom është dy herë më i lartë se në pjesën tjetër të popullatës, ndërsa niveli i papunësisë është tre herë më i lartë se mesatarja. Për shkak të periudhave të gjata të papunësisë dhe angazhimit të shpeshtë në punë informale dhe me pagë të ulët, familjet rome preken nga varfëria mbi dy herë më shumë sesa familjet jo-rome që jetojnë në afërsi të tyre. Romët që arrijnë të gjejnë punë merren kryesisht me tregti të vogla të dorës së dytë dhe mbledhjen e mbetjeve të riciklueshme²⁰”.*

Në këtë kuptim, Plani Kombëtar i Veprimit për Integrimin e Romëve dhe Egjiptianëve 2016-2020, i miratuar me VKM nr. 1072 datë 23.12.2015, vjen si një dokument i rëndësishëm i Qeverisë Shqiptare. Ai është tërësisht i mbështetur, jo vetëm në parimet bazë të Kushtetutës së Shqipërisë, por edhe në parimet themelore të antidiskriminimit të të gjitha Konventave Ndërkombëtare. Ky Plan, përfshin politika specifike dhe masa konkrete, që institucionet përgjegjëse do të ndërmarrin në realizimin e objektivave, në sektorët respektivë dhe programet publike, që synojnë të përmirësojnë jetesën e romëve dhe egjiptianëve në Shqipëri. Mbrojtja sociale është një nga mekanizmat kryesorë për zbutjen e varfërisë e përjashtimit social.

Në kuadër të procesit të integritit të Shqipërisë në BE, Qeveria Shqiptare ka miratuar tashmë disa dokumenta, siç janë Plani Kombëtar i Integritit European 2015-2020, Udhërrëfyeni për plotësimin e 5 Prioriteteve, që përcaktojnë masa konkrete për realizimin e këtij procesi. Pesë prioritetet kyçe që rezultojnë nga dialogu politik i nivelit të lartë midis qeverisë dhe BE-së përfshijnë, “*masa efikase për forcimin e mbrojtjes së të drejtave të njeriut, duke përfshirë romët dhe politikat antidiskriminuese*”. Përmeshja e Prioritetit 5 në Udhërrëfyenin e Qeverisë, orienton marrjen e masave në shumë fusha të politikave specifike për Romët/Egjiptianët si: rregjistrimi civil, aksesin në drejtësi, arsimit, dialogu ndërkulturor, punësimi dhe përmirësimi i aftësive, kujdesi shëndetësor, strehimi dhe integrimi urban dhe mbrojtja sociale. Janë pikërisht këto fusha që kanë orientuar objektivat kryesorë të përcaktuara në këtë dokument. Gjithashtu duke marrë parasysh angazhimet e përshkruara në dokumentin Udhërrëfyeni Plani i Veprimit jep një listë më të detajuar të aktiviteteve që do të zbatoheshin gjatë periudhës 2016-2020²¹. Ndër të

²⁰ Statistikat për komunitetin rom dhe egjiptianët i referohen: “Planit kombëtar të veprimit për integrimin e romëve dhe egjiptianëve në Republikën e Shqipërisë, 2016-2020” miratuar me VKM nr.1072, datë 23.12.2015, fq. 4, 11 dhe

²¹ Plani Kombëtar i Veprimit për Integrimin e Romëve dhe Egjiptianëve 2016-2020, fq. 1, 2.

tjera, Plani i Veprimit trajton nevojat në një sërë fushash kyçe përfshirë: arsimin dhe promovimin e dialogut ndërkulturor, shëndetësinë, strehimin dhe integrimin urban, punësimin dhe arsimin e aftësimin profesional, mbrojtjen sociale, regjistrimin civil dhe aksesin në sistemin e drejtësisë, me synim nxitjen e integritit në mënyrë gjithëpërfshirëse dhe të qëndrueshme.

Sipas Planit Kombëtar të Veprimit për Integrimin e Romëve dhe Egjiptianëve 2016-2020, njësitë e qeverisjes vendore duhet të krijonin mundësinë për integrimin e komuniteteve rome dhe egjiptiane, në integrimin e anëtarëve të të dy komuniteteve në jetën sociale dhe ekonomike në nivel lokal.

Gjithashtu, Bashkia Tiranë në vitin 2017, ka hartuar Planin për Zhvillimin e Komunitetit Lokal Rom dhe Egjiptian 2017-2020, si një instrument planifikimi dhe menaxhimi që synon të adresojë në terma afatshkurtër sfidat me të cilat përballen të dy komunitetet duke synuar në arritjen e një vizioni që lidhet me një shkallë më të lartë integrimi të anëtarëve të të dy komuniteteve në jetën sociale dhe ekonomike në nivel lokal.

Plani i Zhvillimit të Komunitetit Rom dhe Egjiptian në Bashkinë e Tiranës fokusohet në trajtimin e gjashtë sfidave të identifikuar edhe në Planin Kombëtar të Veprimit për Integrimin e Romëve dhe Egjiptianëve 2016-2020, të lidhura ngushtë me kontekstin vendor. Ky plan zhvillimi është hartuar me synimin që të shërbejë si instrument për orientimin e përpjekjeve ndërsektoriale dhe shumëaktorëshe në lidhje me integrimin social dhe ekonomik të dy komuniteteve në Bashkinë e Tiranës. Njohja e mirë e potencialeve dhe sfidave me të cilat përballen dy komunitetet në 6 fushat prioritare: regjistrimi civil dhe aksesin në sistemin e drejtësisë, arsimimi dhe promovimi i dialogut ndërkulturor, kujdesi shëndetësor, punësimi dhe formimi profesional, strehimi dhe integrimi urban, si dhe mbrojtja sociale, arrin të mbulojë dhe adresojë gamën e gjerë të problematikave shumëdimensionale të dy komuniteteve.²²

Nga një analizë të Planit Kombëtar të Veprimit për Integrimin e Romëve dhe Egjiptianëve 2016-2020 dhe Planit të Zhvillimit të Komunitetit Rom dhe Egjiptian në Bashkinë e Tiranës 2017-2020, evidentohet se një ndër konstatimet e bëra në këto dokumenta është niveli i arsimimit të popullsisë rome, dhe në një masë më të vogël egjiptiane, është shumë më i ulët se i banorëve të tjerë. Varfëria dhe rëndësia e sigurimit të nevojave bazë, ul ndjeshëm interesin e romëve dhe egjiptianëve për të ndjekur shkollat e arsimit profesional, kurset e formimit profesional apo përfshirjen në programe punësimi, si dhe i detyron ata të gjejnë zgjidhje alternative punësimi që shpesh janë informale. Sektorët informale, si p.sh. mbledhja individuale e mbetjeve të riciklueshme, tregtimi i mallrave të përdorura apo aktivitetet e tjera.²³

Në kapitullin III, të Planit të Zhvillimit të Komunitetit Rom dhe Egjiptian në Bashkinë Tiranë, si një ndër qëllimet strategjike dhe objektivat sipas fushave prioritare janë: *“...Rritja e qëndrueshmërisë në punët formale të anëtarëve të komunitetit Rom dhe Egjiptian; Krijimi i vendeve të reja të punës.”*²⁴

²² Marrë nga Plani i Zhvillimit të Komunitetit Rom dhe Egjiptian 2017-2020, i Bashkisë Tiranë

²³ Plani Kombëtar i Veprimit për Integrimin e Romëve dhe Egjiptianëve 2016-2020, fq. 28

²⁴ Plani i Zhvillimit të Komunitetit Rom dhe Egjiptian në Bashkinë e Tiranës, faqja 79.

Gjithashtu, KMD shpreh mirëkuptimin e tij që informaliteti është paligjshmëri dhe për rrjedhojë krijon padijeni dhe probleme sociale dhe ekonomike në vendin tonë. Nga ana tjetër ai është një realitet dhe prek shumë qytetarë në Republikën e Shqipërisë, të cilët ndodhen në pamundësi për të siguruar mjetet e tyre thelbësore të jetesës. Në këtë kuptim, Bashkia Tiranë dhe Policia Bashkiake Tiranë, duhet të mbanin parasysh faktin që, mbledhja e mbetjeve të riciklueshme, nga ana e shtresave në nevojë, është një nga mënyrat me të cilat ata arrijnë të sigurojnë të ardhura dhe mjetet e jetesës, duke rrezikuar shëndetin.

Përsa më sipër, Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi, thekson faktin se Bashkia Tiranë dhe Policia Bashkiake Tiranë, gjatë zbatimit të detyrave dhe kompetencave të tyre, duhet të merrnin në konsideratë gjendjen social-ekonomike të shtresave në nevojë, të cilat janë të detyruara që për shkak të gjendjes së tyre ekonomike, të përdorin mbledhjen e mbetjeve urbane për të siguruar mjetet e jetesës. Institucioni i Bashkisë Tiranë nuk provoi para Komisionerit se ka bërë përpjekjet e duhura dhe të domosdoshme për rregullimin e kësaj situate, në mënyrë që grumbulluesit e mbetjeve të riciklueshme të formalizoheshin dhe të mos rrezikonin shëndetin për të siguruar mjetet e tyre të jetesës.

Mbështetur në aktet ndërkombëtare të ratifikuara nga Republika e Shqipërisë, rekomandimet e dhëna nga përfaqësues të partnerëve dhe institucioneve ndërkombëtare në mbrojtje të të drejtave të njeriut, si dhe referuar të dhënave të grumbulluara nga monitorimet në kuadër të Planit Kombëtar të Veprimit për Integrimin e Romëve dhe Egjiptianëve 2016-2020, është konstatuar se niveli i varfërisë në radhët e komunitetit rom është dy herë më i lartë se në pjesën tjetër të popullatës, ndërsa niveli i papunësisë është tre herë më i lartë se mesatarja. Romët që arrijnë të gjejnë punë merren kryesisht me tregti të vogla të dorës së dytë dhe mbledhjen e mbetjeve të riciklueshme. Pra, niveli i varfërisë dhe kushtet ekonomike të minoritetit rom dhe atij egjiptian, janë fakte të njohura dhe publike tashmë.

Në analizë të informacionit dhe dokumentacionit të administruar, rezulton se pjesa më e madhe e grumbulluesve të mbetjeve të riciklueshme janë kryesisht anëtarë të komunitetit rom dhe atij egjiptian. Në këtë kuptim, mungesa e akteve ligjore apo një procedure standarde për konstatimin, bllokimin, shoqërimin e mjeteve dhe mbetjeve, si dhe veprimet e ndërmarra nga ana e Policisë Bashkiake Tiranë, bëjnë që anëtarët e këtyre dy komuniteteve, si pjesa më e madhe e grumbulluesve të mbetjeve të riciklueshme, të përballen në vijimësi me një situatë të pafavorshme si në rastin e subjekteve ankues, për sa i përket të drejtës së tyre për t'u ankuar për veprimet e Policisë Bashkiake.

Në këtë kontekst, Komisioneri gjykon se nga ana e Bashkisë Tiranë nuk janë ndërmarrë hapa për hartimin e procedurës standarde, duke lënë kështu në tagrin e punonjësve të Policisë Bashkiake mënyrën e veprimit rast pas rasti për bllokimin e mjeteve dhe mbetjeve urbane.

Parimi i ndarjes së barrës së provës është konsoliduar mirë tashmë në ligjin e BE dhe KEDNJ. KEDS²⁵ gjithashtu ka pranuar që në çështjet e diskriminimit, barra e provës nuk duhet të varet plotësisht nga ankuesi, por duhet të jetë objekt i një rregullimi të duhur.

Sa më sipër, për shkak se subjekti kundër të cilit pretendohet diskriminim posedon informacionin e nevojshëm, për të provuar të kundërtën, ligji nr. 10 021/2010 lejon që barra e provës të ndahet me këtë subjekt (zhvendosja e barrës së provës). Në momentin që, personi që pretendon diskriminim krijon një prezumim të diskriminimit (diskriminimi *prima facie*), barra më pas kalon tek subjekti, i cili duhet të tregojë se ndryshimi në trajtim nuk është diskriminues. Kjo mund të bëhet:

1. Ose duke vërtetuar se nuk ka ndonjë lidhje shkakësore midis shkakut të mbrojtur dhe trajtimit të pafavorshëm apo të pabarabartë.
2. Ose duke demonstruar që megjithëse ky trajtim është i lidhur me shkakun e pretenduar, ka një justifikim të arsyeshëm dhe objektiv.

Nëse diskriminuesi i pretenduar nuk është në gjendje të provojë njërin nga të dyja, atëherë do të jetë përgjegjës për diskriminimin.²⁶

Sa i takon rastit në fjalë, KMD bazuar në shqyrtimin e fakteve dhe provave ka arritur në përfundimin që kemi të bëjmë me një trajtim të padrejtë dhe të pafavorshëm të ankuesve nga ana e Bashkisë dhe Policisë Bashkiake Tiranë.

Në analizë sa më sipër Komisioneri vlerëson se jemi para situatës së prezumimit të diskriminimit nga ana e Bashkisë dhe Policisë Bashkiake Tiranë kundrejt ankuesit dhe si pasojë barra e provës bie tek këtyre subjekteve.

Në këto kushte, për të vërtetuar të kundërtën, Bashkia dhe Policia Bashkiake Tiranë duhet të përmbushnin dy kushtet e përmendura më sipër.

Në këtë këndvështrim, mungesa e masave të ndërmarra nga ana e Bashkisë Tiranë, për rregullimin e kësaj situatë, në mënyrë që grumbulluesit e mbetjeve të riciklueshme të formalizoheshin dhe të mos rrezikonin shëndetin për të siguruar mjetet e tyre të jetesës, i ka vënë në kushtet e një trajtimi të papërshtatshëm dhe degradues. Vazhdimi i kësaj situatë për vite me radhë pa ndërmarrë asnjë masë rregulluese, provon se Bashkia Tiranë përmes mosveprimit, kanë neglizhuar të përmbushin detyrimet ligjore që parashikojnë aktet përkatëse.

Bashkia Tiranë ka lënë në tagrin e punonjësve të Policisë Bashkiake, për të vepruar rast pas rasti, për bllokimin e mjeteve dhe mbetjeve urbane. Fakti që nga ana e Bashkisë Tiranë, nuk është parashikuar një procedurë standarde se si veprohet në këto raste, lë hapsira që të veprohet në mënyrë arbitrare dhe i mohon qytetarëve të drejtën për të ankimuar procedurat e punonjësve të Policisë Bashkiake. Pra, subjektet ankues janë vënë në pozita përjashtuese dhe diskriminuese,

²⁵ Komiteti Evropian për të Drejtat Sociale.

²⁶ https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2018-handbook-non-discrimination-law-2018_en.pdf, fq.232.

pikërisht për shkak të racës dhe gjendjes së tyre ekonomike, në formën e diskriminimit të tërthortë.

Në analizë të fakteve dhe provave të administruara gjatë procedurës hetimore, rezultoi se:

- Nuk ekziston një procedurë standarde ligjore për konstatimin, bllokimin dhe shoqërimin e mjeteve dhe mbetjeve të riciklueshme, me anë të së cilës Policia Bashkiake Tiranë të veprojë për të ushtruar funksionet e saj;
- Nga ana e Bashkisë Tiranë nuk janë ndërmarrë hapa për hartimin e procedurës standarde, duke lënë kështu në tagrin e punonjësve të Policisë Bashkiake mënyrën e veprimit rast pas rasti për bllokimin e mjeteve dhe mbetjeve urbane;
- Mungesa e një procedure standarde, ka përballur pikërisht anëtarët e komunitetit rom dhe atij egjiptian me situata të pafavorshme si në rastin konkret;
- Bashkia Tiranë nuk provoi se kishte ndërmarrë hapa konkrete në kuadër të zbatimit të Planit Kombëtar i Veprimit për Integrimin e Romëve dhe Egjiptianëve 2016-2020, sa i përket formalizimit të grumbulluesve të mbetjeve të riciklueshme, duke i mohuar kështu edhe mundësinë për të siguruar mjetet minimale të jetesës.

Komisioneri vlerëson se nga ana e Bashkisë dhe Policisë Bashkiake Tiranë, nuk u arrit të provohej:

1. Që nuk ka ndonjë lidhje shkakësore midis shkakut të pretenduar nga ankuesi, që janë raca dhe gjendja ekonomike si dhe trajtimit të pafavorshëm nga ana e Bashkisë dhe Policisë Bashkiake Tiranë, të konstatuar edhe nga Komisioneri në këtë vendim.
2. Që për veprimet e këtij subjekti kundrejt ankuesit ka një justifikim të arsyeshëm dhe objektiv, pra që këto veprime ndiqnin një synim të ligjshëm dhe masat për arritjen e këtij synimi ishin proporcionale.

Sa më sipër, Komisioneri vlerëson se subjektet ankues, i janë nënshtruar trajtimit të pafavorshëm dhe të padrejtë nga ana e Bashkisë Tiranë dhe Policisë Bashkiake Tiranë, në formën e diskriminimit të tërthortë për shkak të racës dhe gjendjes ekonomike.

Lidhur me punësimin e anëtarëve të grupit të personave ankues, pjesa më e madhe e të cilëve janë të regjistruar si punëkërkuar të papunë, Komisioneri sugjeron që ata t'i përgjigjen ofertës së Drejtorisë së Nxitjes së Punësimit, pranë Drejtorisë së Përgjithshme të Shërbimeve Sociale të Bashkisë Tiranë, për t'i ndihmuar dhe ndërmjetësuar ata, për punësim në sektorin privat.

PËR KËTO ARSYE :

Mbështetur në nenin 18 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë, nenin 1, nenin 7, pika 1, nenin 20, nenin 21, pika 1, nenin 32, pika 1, gërma a) e nenin 33, pikat 10-11, të Ligjit nr. 10221, datë 04.02.2010 "Për Mbrojtjen nga Diskriminimi",

Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi,

V E N D O S I :

1. Konstatimin e diskriminimit të tërthortë të grupit të ankuesve znj. L. Z., z. D. A., z. I. Sh., z. F. Sh., znj. V. Sh., z. R. Sh., znj. S. Sh. dhe z. M. H., për shkak të racës dhe gjendjes ekonomike, nga ana e Bashkisë dhe Policisë Bashkiake Tiranë.
2. Referuar pikës 1 të këtij Vendimi, të merren masa të menjëherëshme nga ana e Bashkisë Tiranë dhe Policisë Bashkiake Tiranë, për hartimin e një procedure standarde, lidhur me konstatimin dhe bllokimin e mjeteve të transportit dhe mbetjeve të riciklueshme.
3. Brenda 30 (tridhjetë) ditëve nga marrja dijani për këtë vendim, Bashkia Tiranë dhe Policia Bashkiake Tiranë, të njoftojë Komisionerin, lidhur me masat e marra për zbatimin e këtij vendimi.
4. Në referim të nenit 33, pika 11, të ligjit nr. 10 221, datë 04. 02. 2011, “Për mbrojtjen nga diskriminimi”, moszbatimi i këtij vendimi sjell si pasojë ndëshkimin me gjobë, sipas parashikimeve të pikës 13, të po këtij neni.
5. Kundër këtij vendimi lejohet ankim në Gjykatën Administrative të Shkallës së Parë Tiranë, brenda 45 ditëve nga marrja dijani.

KOMISIONER

Robert GAJDA

Fusha- të mira dhe shërbime
Shkak – raca, gjendja ekonomike
Lloji i vendimit - Diskriminim

Punoi: E.Shyti
Miratoi: V.Bushati
Dt.15.02.2021